

**Souhrnná zpráva o kontrolách v roce 2025 podle zákona č. 224/2015 Sb., o
prevenci závažných havárií,
které provedla Česká inspekce životního prostředí
ve spolupráci s krajskými úřady a orgány integrované inspekce**

Česká inspekce životního prostředí prováděla v roce 2025 kontrolní činnost dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií. Kontroly byly prováděny ve spolupráci s orgány integrované inspekce (Státním úřadem inspekce práce a oblastními inspektoráty práce, Českým báňským úřadem a obvodními báňskými úřady, krajskými hygienickými stanicemi a hasičskými záchrannými sbory krajů) a krajskými úřady v souladu s plánem kontrol, který byl schválen Ministerstvem životního prostředí ČR.

Kontrolu uzavírá Česká inspekce životního prostředí zprávou o kontrole. Tato zpráva je zpracovaná na základě informací obdržených od příslušného krajského úřadu a orgánů integrované inspekce a na základě vlastních zjištění České inspekce životního prostředí.

Do plánu kontrol na rok 2025 byli na základě projednání s krajskými úřady a s orgány integrované inspekce zařazeni provozovatelé ze skupiny B a dále byli zařazeni vybraní provozovatelé ze skupiny A. Celkem bylo provedeno 141 kontrol i včetně neplánovaných.

Zaměření kontrol v roce 2025:

Kontrola havarijních plánů a souvisejících provozních předpisů a postupů v souvislosti s aktuální situací (jestli jsou aktuální, jestli jsou zaměstnanci podle nich v případě mimořádné situace schopni postupovat, kdy došlo k jejich prověření atd.).

Dotaz a kontrola nastavení systému řízení nestandardního provozu (nezbytné ošetřit jednotlivé kroky, uzavírání, omezování, odstávka a najíždění provozu, protože se jedná o rizikové procesy z hlediska bezpečnosti.).

Kontrola plánování a provádění údržby a investic do bezpečnosti, protože nepříznivá ekonomická situace může vést k jejich odkládání.

Změny v množství a logistice nebezpečných látek.

Zjištění, zda bezpečnostní dokumentace obsahuje pokyny pro postup a zabezpečení, které je nebo by bylo možné aplikovat během mimořádná situace, to znamená nestandardních úkonů při provozu.

Zda provozovatel prokazatelně seznamuje zaměstnance a ostatní fyzické osoby zdržující se v objektu v potřebném rozsahu o preventivních bezpečnostních opatřeních i případných opatřeních vyplývajících z mimořádných situací a o jejich žádoucím chování.

Zda provozovatel věnuje pozornost také evidenci nehod, úrazovosti, cvičení a havarijní připravenosti, zejména pak plnění opatření přijatých k prevenci vzniku závažné havárie. Zjištění plnění nedostatků evidovaných při předchozích kontrolách.

Opatření přijatá k prevenci vzniku závažné havárie v objektu.

Pouze pro objekty, u kterých nebyl dosud vyplněn dotazník stárnutí, bylo požadováno jeho vyplnění v roce 2025.

Pro rok 2025 požadovalo Ministerstvo životního prostředí zahrnout do kontrolního procesu otázku zpracování tzv. NATECH rizika - přírodního jevu, který může vyvolat nebo zvýšit závažnou havárii. Jde o zpracování problematiky, kterou nově požaduje vyhláška č. 227/2015 Sb., toto doplnění vyžaduje nově šířeji i Evropská komise.

Během roku 2025 došlo ke třem závažným haváriím, mezi které patřilo:

- zahoření v tavicí peci a následná detonace,
- výbuch zbytkové nitrocelulózy,
- vznícení spalitelné trubice při začišťování armatury

Česká inspekce životního prostředí v roce 2025 vydala rozhodnutí, kterým uložila sankci provozovateli za přestupek, kterého se dopustil tím, že nepostupoval podle schváleného bezpečnostního programu. Uložená sankce za spáchání přestupku dosud není v právní moci. V jednom případě byl krajským úřadem kvalifikován přestupek za nepředložení návrhu zprávy o posouzení bezpečnostní zprávy, o zahájení řízení bude rozhodnuto. Na základě výsledků kontroly obvodním báňským úřadem bylo v jednom případě uloženo odstranění závad závazným příkazem.

Mezi jednotlivými orgány kontroly ve výkonu této agendy panuje dobrá spolupráce a profesionální aktivita. Předcházení vzniku havarijních úniků v rámci této kontrolní činnosti je hodnoceno jako pozitivní z hlediska vlivu na životní prostředí.